

Eilhard Lubin Paulus Fickius

**Disputationum De Veritate Religionis Christianae, Ex P. Mornaei, De Eadem Libro
: Decimatertia, Quod Natura Hominis Corrupta Est**

Rostochii: Reusnerus, 1602

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn75664710X>

Druck Freier Zugang

R. U. theol.
Lubinus, Eilh.
d'isp. de veritate relig.
christianae 1-24.
1602:03.
1601-1602

Contenta :

- ① Frid. Cressius, De veritate religionis christianae I 1601
- ② Das. Rezzius, De ver. rel. chr. II 1601
- ③ Hart. Kallerwordatus, De ver. rel. chr. III 1601
- ④ Joh. Buxlinus, De ver. rel. chr. IV 1601
- ⑤ Abr. Drentrot, De ver. rel. chr. V 1601
- ⑥ Joh. Frisius, De ver. rel. chr. VI 1601
- ⑦ Pet. Boethius, De ver. rel. chr. VII 1601
- ⑧ Boc. Hagius, De ver. rel. chr. VIII 1601
- ⑨ Dan. Nicolai, De ver. rel. chr. IX 1601
- ⑩ Joh. Wataham, De ver. rel. chr. X 1602
- ⑪ Joen Vintor, De ver. rel. chr. XI 1602
- ⑫ Werner. Fabricius, De ver. rel. chr. XII 1602
- ⑬ Paul. Fickius, De ver. rel. chr. XIII 1602
- ⑭ Frid. Cressius, De ver. rel. chr. XIV 1602
- ⑮ Das. Rezzius, De ver. rel. chr. XV 1602
- ⑯ Hart. Kallerwordatus, De ver. rel. chr. XVI 1602
- ⑰ Joh. Buxlinus, De ver. rel. chr. XVII 1602
- ⑱ Werner. Fabricius, De ver. rel. chr. XVIII 1602
- ⑲ Joh. Frisius, De ver. rel. chr. XIX 1602
- ⑳ Pet. Boethius, De ver. rel. chr. XX 1602
- ㉑ Dan. Nicolai, De ver. rel. chr. XXI 1602
- ㉒ Joh. Wataham, De ver. rel. chr. XXII 1602
- ㉓ Joen Vintor, De ver. rel. chr. XXIII 1602
- ㉔ Paul. Fickius, De ver. rel. chr. XXIV 1602

13.

Disputationum
DE VERITATE
RELIGIONIS

CHRISTIANÆ,
EXP. MORNÆI, DE
EADEM LIBRO,

Decimatertia,
QVOD NATVRA HO-
MINIS CORRVPТА EST.

Quam
DEO DVCE ET AVSPICE
P R A E S I D E
EILHARDO LVBINO,

*In alma Rosarum Academia defen-
dere conabitur*

PAVLVS FICKIVS
Hamburgensis.

Hora & loco consueto.

ROSTOCHII
Exprimebat Christophorus Reufnerus,
ANNO M. D. CII.

Dissertationum
DE VERITATE
RELIGIONIS
CHRISTIANAE
EX P. MORAVIAE
LUDW. WILHELM.

DOCTOREM
HONORATISSIMO
MINIS CORRECTORI

DEO DICE ET AVI
R. P. MORAVIAE
EDUARDO EVANG.

in auct. P. Moraviae
deus quodam
PATER LICETUS
Hamburgensis

Hoc est
ROSTOCKII
Lectorem in theologia
CAROLUS

DISPUTATIO DECIMATERTIA,
 QVOD NATVRA HO-
 MINIS CORRVPТА EST.

I.

E hominis excellentiâ & immortalitate jam demonstratum, de cuius corruptione & lapsu, proximum est, ut dicamus, qui quod eo periculosior, & putridior sit, quod animi nobilitas & excellentia ante lapsum fuit maior, ex consideratione hominis cum Deo, cum mundo, cum proximo, & cum seipso abunde innotescit.

2. Principio Deus, quæcunq; in mundo creaturæ singula habent, in unum hominem omnia contulit essentiam, vitam, sensum, & rationem, & universum mundum propter unum hominem condidit, qui unus omnia mundana cognoscere, ijsq; frui poterat, & homini mundum & seipsum dedit: quæ beneficia homo non agnoscit, neq; se propter illa Deo obligari intelligit, tantum abest, ut obligationi satisfacere conetur.

3. Quotusquisq; etiam patrem suum Deum agnoscit, eiusq; gloriam vindicat & tuetur? quotus quisq; hominem Dei imaginem esse recordatur, & veneratur, & cognitionem illam animorum, quos ab uno patre Deo habemus? & quam tamen perpetrato homicidio conscientiam inculcat.

4. Contra enim homo patris Dei, patriæ cæli oblitus terram spectat, inque terrenis felicitatem quærit, de terrenis contendit, exheres & exsul, à patre profugus de cuius bonitate & paternâ benivolentiâ in malis dubitat & diffidit, validissimo argumento quod gravi scelere patris sui iram provocaverit.

5. Ad mundum quod spectat, supra illum altissimè locatus fuit. At jam se vilissimis elementis auro, argento, gemmis subternit, plantæ vitam vivit, voluptates brutales, sectatur, & quas etiam bruta respuant; & cuius tamen erectus vultus & post lapsum reliquiæ ad maiora natum manifestè indicant.

6. Præterea in omnibus mundanis reliquis, vita anima & appetitus voluptates naturales ritè sequitur, & corpori imperat. In homine contra appetitus voluntati, corpus animæ, sensus rationi imperat, unde patet, quod homo cum infra omnia mundana, tum infra semetipsum subsederit.

7. Cumq; mundus hominis causâ sit conditus, data fuit homini necessaria creaturarum cognitio, & plena in illas potestas. Tam verò bruta homine plurima rectius cognoscunt, in remedijs morborum hominem sæpe erudiunt, homini repugnant, etiam illa quæ vilissima videntur, insigni argumento, ut cum homo obsequium creatori denegârit, vicissim hominis imperium jure detrectent.

8. Si jam ad proximum referatur, nihil hominî magis, quàm homo contrarium. Nempe quod in quibusdam brutorum speciebus prodigium est, homo hominem non interimit solum sed & devorat; ne quid dicatur de insidijs, dolis fraudibus, etiam in societate mutuâ, quibus unus alium circumscribit, nihil fere boni agens nisi ob lucrum, nihil mali omittens, nisi propter pœnam. Cui rationis quicquid reliquum est, eò refertur, ut vel eò gravius ipse decipiatur, vel alios decipiat.

9. Nec homo ipse sibi ipsi æquior est. Quî cum tot morbis & doloribus corporis vexetur, omniumq; animalium longè infelicissimus sit, solus inter omnia animalia doloris impatientiâ manus sibi inferat, unâq; corporis parte plus mali patiatur, quam brutum toto corpore; palam est, quod peccando plus etiam mali perpetrarit, quam reliqua omnia, ultra quæ magno intervallo positus erat, perpetrare potuerint.

10. Animi porro ægritudines & dolores, affectus longè adhuc aciores, quibus dum mederi Philosophi præceptis moralibus frustra conentur, saltem gravissimum lapsus animi testimonium dicunt, quem præceptis suis non tam tollunt & emendant, quam occultant, utiq; cum ratio adfectibus, forma materiæ quasi pareat.

11. Vnde fit ut quæ aliâs naturalia sunt, & in brutis non mala, libido, ira, nudum incidere, &c. in hominibus prava & vitiosa sint, licet etiam legitima esse videantur. Vnde etiam fit, ut conscientia

scientia post iram & libidinem homines puniat. Et unde fit ut si quis in ira vel libidinis actu etiam legitimo à viro honesto deprehendatur, rubore sanguinis suffundatur, tanquam vitium virtutis vultum suslinere nequeat. Vnde patet legitima etiam à corruptione vitiosa esse.

12. Porro corruptio naturæ hominis nullâ re evidentius probatur, quàm hoc seculo, quo teterrima vitia in naturam consuetudine abierunt, quo natura licet tot legibus & armis munita, à voluptate profligatur, quo concordia, caritas, & *serenitas* in brutis ferè tantum restat, quo per rationis dictamen, institutionem, doctrinam, leges, judicia, pœnas, morsus conscientiæ homines à scelere non avocantur.

13. Iam mente, quâ homo brutis erat prælatus, & infra bruta præcipitatus est: nempe vel bruto vel Dæmoni non absimilis, dum vel ratione se præditum ignorat, vel eadem in suam & aliorum perniciem abutitur. Vel si uti nitatur in rerum etiam vilissimarum superficie hæret, nedum ut ad creatorem suum penetrare possit; cum tamen, quia mundi homo, hominis Deus scopus, & mundi & Dei cognitionem initio adeptus sit.

14. Ipsa etiam virtus quid in homine nisi, ut Hermes dicebat, minor mali particula? cum viros bonos illos dicamus, qui nihil mali agunt, licet boni nihil unquam egerint.

15. Iam verba hominum cum sint vel vana & otiosa, vel blasphemia & mendacia, quæ amicitia & concordia non concilianda sed dirimenda inserviunt; liquet quæ sint cogitationes internæ cordis, quas si intueri daretur plerique; qui boni censentur, vel bestia vel cacodæmones deprehenderentur.

16. Et quod validissimum corruptionis argumentum in hac tanta corruptione corruptus homo non sentit, utpote nugæ agens, & impietatem & scelera consecrans, de animi salute nihil sollicitus. Quod ipsum quisque in se animadvertat, qui tantum unius diei cogitationes cordis sui adnotarit.

17. Denique in homine virtus vitio infecta est, imaginatio à sensibus; ratio à phantasia decepta, in quo non minus prodigiose omnia inversa sunt, quam si sublati pedibus capiti inambularet.

18. Homo ergo corruptus est, & quia creatus est à Deo, à quo nihil mali, talis creatus non fuit. Neq; enim faber in ferro, aut vinitor in vino rubiginem & acorem facit. Ut autem si quis semper acetum bibisset, nunquam dulce vinum fuisse putaret, neq; de dulci neq; de austero sapore dijudicare posset: Sic homo in malis conceptus & natus neq; de integritate, neq; de corruptione rectè judicat, talemq; hominem creatum esse forte existimet.

19. Cum autem integra, anima creata sit, & jam corrupta, & neq; à re corporeâ, neq; à tempore, neq; à corpore, cuius erat domina, corrumpi potuerit; jamq; à prædictis miserè vexetur; pœnæ loco à creatore hoc illi inflagitur, quod se à Deo perfectione suâ ad seipsam averterit.

20. Et hoc peccatum ex pœnâ patet. Cum enim infra vilissima, imo infra seipsum præcipitatus sit homo, utpote in quo ordo naturæ mirè & miserè inversus, rebellantemq; naturam sibi sentiat, patet quod supra Deum se attollere voluerit, & ab immundo spiritu persuasus Deo rebellârit, aveoq; extra Deum felicitatem quærendo in seipso infelicitatem meram iuenerit.

21. Et hæc corruptio omnibus mundi sæculis observata in malitiâ & miseriâ hominum, in omnibus mundi partibus, & quia mundus capit: necessàrio cum primo homine capit, à quo culpa & pœna in posteros omnes derivata.

22. Et qui posteri corruptionem illam semper ultro fassi, Tum omnes, per bellum, culpæ & pœnæ malorum epitomem; per sacrificia quibus iram Dei deprecabantur, per peccati conscientiam, per leges, peccatorum testes, per judicia & pœnas: Tum sapientes per præcepta, quibus mores ab extremis ad media, ab errore in viam reducere conati sunt, & fassi ultro vel animam à corpore plurimum pati, vel corpus ab animâ.

23. Princeps Plato corpus animæ carcerem, imò sepulcrum esse docuit, animam fractis alis in terrestribus repere, nec liberari posse nisi se ad Deum rursus erigat. Idem sensit Empedocles, Pythagoras, Philolaus Diabolum autem seductorem Homerus per Aten, Euripides per Dæmonas cælo lapsos, Pherecydes per Serpentigenam notavit. Idem docuit priscus ille Hetmes, & hoc

anti-

antiquior Zoroastres, & uterque DEVM à causâ mali remouet.

24. Hierocles disertè hominem per superbiam lapsum esse docet, nec erigi posse, nisi Dei imagini restituatur. Plutarchus miratur naturæ leges & virtutes in brutis integras esse, in homine corruptas, quamvis corruptionis causam, etsi sedulo quærens, non inuenerit.

25. Idem loquuntur Platonici, Iamblichus, Plotinus, qui animam alas amississe, temeritate & audaciâ suâ Dei & patriæ cæli oblitum esse, & materialibus immersam cum præceptore suo docet: In eo deceptus quod corruptionem causam in homine qualis jam est, & non in illo, quem Deus fecerat, quæsiuerit, & corporis contagio animam tantum peccare ratus sit.

26. Accuratiùs Porphyrius, animam purificatione indigere contendit, ob lapsum, dum creaturas dilexit, creatorem per infidelitatem auersata est, cui intenta stabilis & firmâ manere potuerit. Proclus lapsum & descensum animæ admirationem sui uocat. Simplicius, integram animam manere potuisse asserit Deo firmiter adhærendo: à quo divertendo à radice suâ resecta fuerit. Nec restitui posse nisi Deo denuo jungatur.

27. In hoc omnes gentes consensisse, per preces, sacrificia, lavacra, piacula, omnium temporum & populorum demonstrant. Quorum nonnulli per Ethicam, alij per Mathematica, alij per Theologiam, alij, ut Africani & Persæ per alia, animi per purificationem moliebantur. Quâ licet vani fuerint, morbum saltem fatentur; In quorum numero etiam Indi occidentales, ut ex historijs illorum patet.

28. Quod obijcitur, Deum homini liberum arbitrium malè didisse, per quem lapsus sit, improbum est; Cum omne creatum licet usu optimum, abusu malum reddi possit; & sic ne homo quidem vel ulla res bona, & finitè bona condi debuisset; cum malitia omnibus possit abuti. Data autem sunt homini omnia bona, Datum etiam, quo bonum suum retinere potuisset, ut nullibi jure Deus incusetur.

29. Immutabilis creari in se non potuit, non debuit, licet immutabilitatem à Deo immutabili, capere potuerit, unde uanitatem

nitatem suam iustius accuset, quam benignitatem optimi creatoris inculcat, qui malum neq; dat, neq; habet.

30. Nec Deus modum pœnæ transgressus, dum peccatum primorum parentum tam graviter punit. Quid enim gravius quam ob rem nihili optimum deserere rebellione, infidelitate, superbiâ? Qui dum optima dedit benignus fuit, dum optimis abudentem optima deserentem punit, iustissimus est.

31. Patet ergo hominis naturam ab optimo creatore bonam esse conditam, per peccatum & superbiam esse corruptam, & à gratuita Dei gratia in iustissimam iram decidisse. Cuius iustitia veneranda, misericordia imploranda; Cui æternùm laus, gloria, & gratia, Amen.

AXIOMATA.

1. *Vnus homo universo mundo præstantior.*
2. *Inter omnia mundana solus homo gradum suum deseruit.*
3. *Quo quid nobilius, eò peccans magis puniendum.*
4. *Homo quia corruptus de integritate iudicare nequit.*
5. *Primum peccatum fuit superbia.*
6. *Deus omnium est perfectio.*

